

Jedną ze specyficznych cech kultury średniowiecznej Europy było stałe ściąganie się silnego przywiązania do tradycji, a więc zastanego i ugruntowanego porządku rzeczy, z nieustannym poszukiwaniem innowacji i doskonaleniem różnych aspektów rzeczywistości. Z biegiem stuleci proces ten nasilał się, kulminując w okresie późnego średniowiecza, stając się, między innymi, motorem dynamicznych przemian ówczesnej sztuki.

Celem spotkania jest pogłębiona refleksja nad niegdysiejszym pojmowaniem tego wszystkiego, co w sztuce było nowe, odbiegające od tradycji, czy wręcz jawnie zrywające z dawnymi formami, technikami i treściami.

Wobec niedostatku źródeł pisanych z epoki, rozważania te muszą dotyczyć kwestii metodologii naszych badań i granic możliwości poznania, a więc nieustannie aktualnego problemu (nad)interpretacji.

Organizatorzy

dr hab. Jakub Adamski
(Instytut Historii Sztuki UW)

dr hab. Juliusz Raczkowski, prof. UMK
(Wydział Sztuk Pięknych UMK w Toruniu)

dr hab. Marek Walczak, prof. UJ
(Instytut Historii Sztuki UJ)

Kontakt:

jakub.adamski@uw.edu.pl
monika.tarkowska@wp.pl

MIEJSCE OBRAD

Stowarzyszenie Historyków Sztuki
Rynek Starego Miasta 27
Warszawa

Novitas versus auctoritas

w sztuce
średniowiecznej

Ogólnopolskie Sympozjum
Sekcji Mediawistycznej
przy Oddziale Warszawskim
Stowarzyszenia
Historyków Sztuki

współorganizowane
w ramach projektu NDRH
Inwentarz Sztuki Torunia
realizowanego
na Wydziale Sztuk Pięknych
UMK w Toruniu

Warszawa
24-25 września 2021

11.00

Powitania i otwarcie konferencji
dr Artur Badach (Warszawa)

11:10–11:50

WYKŁAD WPROWADZAJĄCY
dr hab. Jacek Soszyński, prof. IHN PAN (Warszawa)
Średniowiecze a kategoria postępu

11:50–12:30

WYKŁAD WPROWADZAJĄCY
dr hab. Paweł Gancarczyk, prof. IS PAN (Warszawa)
„Ars nova” w muzyce, krytyka „nowej szkoły”
i jej echa w Europie Środkowej XV wieku

12:30–13:00

dr hab. Jakub Adamski (Warszawa)
Czy architektura europejska około roku 1300 mogła być
„nowoczesna” i „awangardowa”?

13:00–13:20 przerwa

13:20–13:50

dr hab. Juliusz Raczkowski, prof. UMK (Toruń)
Nowatorstwo kościoła pw. WNMP w Toruniu w 1. poł. XIV wieku
na tle architektury franciszkanów prowincji saskiej

13:50–14:20

dr Piotr Pajor (Kraków)
„Ex petra quadrata”. Wątki kamienne
w architekturze Krakowa XIII–XV wieku
na tle artystycznych i kulturowych przemian miasta

14:20–14:50

Jerzy Serafin (Wrocław)
Wystrój kamieniarski zamków królewskich w Królestwie Polskim:
około 1320–około 1420

14:50–15:20

Piotr Knapik (Kraków)
Czy w przypadku wnętrza krakowskiej Starej Synagogi
można mówić o zjawisku świadomego odwołania się do przeszłości?

15:20–16:30 przerwa

16:30–17:00

dr Joanna Utzig, dr Piotr Pajor (Kraków)
Nagrobki książąt świdnickich w opactwie cystersów w Krzeszowie –
 przyczynek do rozważań nad rolą pamięci historycznej
w sztuce średniowiecznego Śląska

17:00–17:30

dr hab. Monika Jakubek-Raczkowska, prof. UMK (Toruń)
Między nową pobożnością a nową estetyką.
Rzeźba czeskiego stylu pięknego w Prusach

17:30–18:00

dr Zoltán Gyalóka (Warszawa)
Między stylem pięknym a nowym realizmem. Co jest „stare”
i „nowe” około roku 1450 w małopolskim malarstwie tablicowym?

18:00–18:30

Agnieszka Dziki (Warszawa)
„Welsch” kontra „Deutsch”: nowa rzeźba kolekcjonerska w Szwabii
i nad Górnym Renem w latach 1470–1530

10:00–10:30

dr hab. Marek Walczak, prof. UJ (Kraków)
„Imago autem, quae noviter est excogitata...”.
O przemianach w ikonografii sztuki religijnej
późnego średniowiecza i ich postrzeganiu w Polsce w XV w.

10:30–11:00

dr Katarzyna Płonka-Bałus (Kraków)
Ars nova? Kilka uwag o potrzebie „nowości”
w niderlandzkim malarstwie książkowym XV wieku

11:00–11:30

dr Justyna Łuczyńska-Bystrowska (Kraków)
„Novitas versus auctoritas” w dekoracji malarzkiej włoskich
kodeksów humanistycznych w XV wieku

11:30–12:00 przerwa

12:00–12:30

dr Przemysław Waszak (Toruń)
Prawo sztuki, zasada artysty, imperatyw naukowca –
na przykładzie warsztatu romańskiego rzeźbiarza w kontekście
koncepcji „prawa ramy”

12:30–13:00

Elżbieta Musiałik (Kraków)
Od króla Salomona do Lancelota z Jeziora. O ikonografii świeckich
wzrostów z kości słoniowej na przykładzie
XIV-wiecznych *coffrets composites*

13:00–13:30

Izabela Mai (Gdańsk)
Innowacja o korzeniach klasycznych: powrót portretu u schyłku
średniowiecza widziany przez pryzmat włoskich tekstów o sztuce

13:30 zakończenie konferencji

